

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na naročevanje.

Ob konci leta vabimo vljudno vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1893 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. Kdor more in hoče, naj pristopi med deležnike „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. **Naročnina** pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. ter za četrť leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlaglje po poštnih nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Slovensko uredovanje.

V državi, v kateri prebiva toliko raznih ljudstev, kolikor jih imamo v avstrijskem cesarstvu, ima vlada svoje težave; njim pa ne bode kos nobena vlada, ako se ne postavi na stališče popolne pravice. In še njej bodo velike težave ter bode morala marsikatera iti s površja, ne da doseže to, kar tirja pravica. Ali smo doslej že imeli tako vlado in recimo še odločniše, ali je že bila taka vlada v času parlamentarizma? Z odločnim odgovorom na to vprašanje si pač ne upa nihče na svitlo, kajti parlamentarizem trpi le vlado stranke, tako vlado, ki stoji in dela v službi kake stranke. Kjer pa ima stranka besedo, odločilno besedo, tam išče človek zastonj pravice. Pravica ima zaveso na očéh.

In ravno zato v naši državi ni mogoče vlade, ki dela izgola v službi kake stranke, in kar smo jih doslej imeli, vse so šle s površja, ne da bi bilo komu v resnici žal za-nje. Sedanja vlada, vlada grofa Taaffe stoji že 14. leto na površji; da-si v raznih oblikah, vendar nje duša, grof Taaffe še je vedno na vrhu in človek se vpraša, kako je mogoče, da se drži-on tako dolgo? Odgovor na to vprašanje leži v tem, da hoče grof Taaffe

biti čez stranke t. j. nobeni stranki v službi, ampak v službi edino le pravice in torej v službi pravih koristij avstrijske države. Ali ta pravica, te državne koristi kje so? Koliko jih imamo doslej na svitlo? Da nič, tega ne more nihče reči, kdor pozna zgodovino zadnjih let, toda malo, pičlo malo jih bode, ako jih začne človek šteti.

Krivo pa bi bilo, ko bi hotel človek to samo grofu in njegovi vladi vrezati na rovaš. Gotovo ne, grof Taaffe lahko, da ima za vse to dobro voljo, toda ali more in če more, ali sme odpraviti vse ovire, kar se mu jih kopiči nasproti? Nam pač ne pristaja, da se potegnemo posebej za vlado grofa Taaffe, kajti od nje ima slov. ljudstvo, posebno v štajarski deželi, le malo dobrot, vendar pa jih imamo vsaj nekaj in če ne dobrot, vsaj znamenja za to, da nam vlada ne krati pravic, ako si jih svojimo, naj že bode v deželnem zboru, ali bližje v okrajnih in občinskih zastopih. Če nas drugod zatró, pri vladi še imamo največ upanja, da se našim željam ustreže. Da ne govorimo o šolah, vzamimo le občinske zastope! Celje je malo mesto, na čisto slov. tleh, ali ono hoče biti čisto nemško in v njegovem zastopu ne trpé slov. besede. Kdo nam je odprl pot tudi v to gnjezdo? Grof Taaffe, kajti ukazal je, da mora mestni urad vsprejeti slov. pisma pa jih tudi rešiti t. j. odgovoriti na-nje v slov. jeziku. Nekaj enacega se je zgodilo sedaj tudi v nemškem (!) Celovci. Tudi tamkaj mora se v mestnem uradu vsprejeti slov. pismo in odgovoriti se mora tudi na tisto v slov. jeziku.

Tako hoče odločba visoke vlade, ali vzami sedaj človek nemške možiclje v unih gnjezdih in poprek nemške možakarje ali sploh tiste, ki se štulijo za take! Kar iz sebe so in grofa Taaffe bi djali najrajši kar na tožnjo klop zavoljo tega, ali recimo na ravnost, zavoljo pravice! V torek je bila v državnem zboru seja in v njej so blizo vsi nemški poslanci tirjali, naj se sestavi odsek 24 poslancev za to, da prevdarja, kaj se naj zgodi zoper tako krivico, ki upije v nebo, pa jo dela vlada

nasproti Nemcem. Malo, pa bi bili vse druge posle, kar jih ima drž. zbor na svojih ramenih, odložili in vse zato, da se zaduši kar iz kraja ta »krivica« zoper Nemce. Predlog sicer v drž. zboru ni obveljal, toda Bog zna, kaj še bodo vse počeli v tej reči, zoper odločbo, ki stoji na goli praviči.

Človek pa iz tega lahko razvidi, da ima pri nas vlada težko delo in najtežje, ako hoče biti pravična. In kar je še huje, visoka vlada na Dunaji ima v časih nasprotnike v tej reči še pri svojih možéh t. j. pri deželnih in raznih drugih uradih, ne da jim ona more do kože. Črnogledi možje pa trdijo celo, da je njej tako ljubo. No bodi to že tako ali drugače, gotovo je, da si pravica težko nadeluje svoja pota in prav zato je treba, da stojimo vselej za-njo, če tudi ne bode ljubo — nemški levici.

Cerkvene zadeve.

Jakob Brglez, deficijent v Bočni pri Gornjem gradu.

(Konec.)

Za olupšanje hiše božje so tukaj bili posebno vneti. Z dovoljenjem vlč. pokojnega g. Lovrenca Potočnika, tedanjega dekana, so preskrbeli lepo podobo Matere Božje za altar v adventnem času. Kupila jo je neka skrbna gospodinja. Za najsvetejše Rešnje Telo so dekleta kupila lep venec. Največjo skrb pa so imeli za to, naj bi cerkev sv. Petra dobila nove orglje. Denar so nabrali od raznih dobrotnikov. Želja se njim je izpolnila — cerkev je dobila nove orglje. Pa sami jih niso slišali. Predno je bilo delo dovršeno, poklical jih je Gospod k sebi. — Za kazalnico ali monštranco so že tudi dosti denarja nabrali, se ve, da se še do tedaj ni omislila. V cerkvi pa, za katere lepoto so se toliko trudili, hoteli so imeti lep red. Mladine pod korom ali po kotih se skrivati, videti niso mogli. Tudi postopanje okoli cerkve ali sedenje pod lipo blizu cerkve med božjo službo bilo njim je zoperno. Take razvade so zatirali in so njih večinoma tudi odpravili.

Tako so toraj delali v čast božjo rajni gospod. Na počitku so bili, pa niso počivali. Pri njihovem delovanju pa bolezen ni mirovala, temveč jih je zdaj bolj zdaj manje na bolniško posteljo polagala. Zdravila njim niso kaj hasnila. Začeli so se zato zdraviti z vodo po načinu slavnoznane župnika Kneippa v Wörishofenu. Voda njim je pa prav dobro storila in smemo trditi, ko bi se ne bili z vodo vračili, bilo bi že davno preje po njih. S pomočjo vode bi bili lahko popolnoma ozdraveli, da jih že dolgotrajna bolezen ni popolnoma oslabila. Začeli so prepozno po Kneippu se ravnati. In če enemu že pol pljuč manjka, jih pač tudi Kneipp ne zna nazaj napraviti.

Meseca avgusta l. 1890 pa se je bolezen gospodu Berglezu prav shujšala. Morali so v posteljo. S podvojenó skrbjo so prebirali Kneippa in se po njem vračili. Pa zdaj je bilo vse zastoj. Bolezen se ni dala ukrotiti, začeli so misliti na smrt in res dne 21. avgusta so prosili za sv. zakramente umirajočih. S solzami v očeh so prejeli Jezusa v presv. R. T. zadnjokrat v svojem življenju. Bili so prav mirni in zdelo se nam je, da bolečine niso kaj velike in da še ne bo smrti; Saj so še bili celo šaljivi zdaj, kakor sploh zmirom. So me vendar vprašali, če pustim v večnosti koga pozdraviti.

Drugi dan, 22. avgusta, ob 11. uri obiše bolanega gospoda znana oseba, ter jih vpraša, kako se njim godi. Popolnoma mirno in smehljaje se prijazno odgovoré: »Na smrt čakam, pa noče priti«. Popoldne so vse naravnali, kar bo po njihovi smrti potrebno. Tako natanko so vsako reč naročili, kakor da bi vedeli, da je njihovo zadnje popoldne. Nek gospod bogoslovec, ki se je slučajno tam oglasil, storil je vse po njihovi volji.

Ob 7. zvečer rečejo gospod, da bi bili radi sami. Gospod bogoslovec jih zapusti. Ob 1/2 9. uri zvečer pa so gospod v sobi precej hudó zakašljali. Sosed njihov, g. učitelj Dedič, sluteč nekaj hudega, teče v sobo. G. Brgleza najde po konci, v žehljeku z vodo — stoječega, kri v čašo pljuvajočega. G. Brglez zapazivši vstopivšega gospoda, pokažejo s prstom na posodo pod posteljo polno krvi, ter rečejo s težkim glasom: »Zdaj je moja zadnja«. G. učitelj prime umirajočega, ter jih varno spravi v posteljo. Med tem so še izgovorili besede: »Prosim, odpustite, ako sem Vas kedaj razžalil«. Potem so se rajsko-milo nasmehnili, svoje oči proti nebesom uprli in mirno dihal. Okolistoječi so molili sv. rožni venec — a ga še niso zmolili, ko so že g. Berglez svojo dušo Jezusu izročili okoli 9. ure zvečer.

Tako so umrli gospod, ki so ves čas svojega mašništva hirali. Reči pa moramo, da vsled tega niso nikoli godrnjali ali pa nevoljni bili. Marveč velikrat so rekli: »Le delaj Bog z menoj po svoji volji! Že veš, da je to za mene dobro!« Gotovo njim Bog ni odrekel plačila za tako voljno prenašanje bolezni.

Dne 25. avgusta smó jih v spremstvu 10 do 12 duhovnikov pokopali v Gornjem gradu na pokopališču sv. Marije Magdalene. Pri odprtem grobu se je sobrat od njih poslavljaj. Ljudstvo pa, katerega se je prav obilno zbralo, je gorke solze za njimi v hladen grob preivalo. Oj, to so bile najjasnejše priče ljubezni in hvaležnosti do rajnega gospoda!

Svojo hvaležnost so pokazali pa še posebno Bočani, ki so marljivo nabirali darove, da se je kupil umrlemu njihovemu gospodu lep nagrobni spominek. Čast in hvala njim za ta blag čin! Rajnemu gospodu pa daj Bog večni mir in pokoj! Naj jim tam milejše solnce sije, kakor tukaj! Naj jim ljubi Bog poplača, kar so tukaj trpeli! »Blag jim spomin! Bili so ljubi Bogu in ljudem.« Sir. b. 45, 1. Alojzij Arzenšek.

Cerkvena glasba.

Za prelepe in vesele božične praznike izdal je g. Ign. Hladnik »Čvetero Božičnih pesmij«. Njegova dela so že znana, za to rečemo sami, da je v tem delu g. Hladnik podal vsem slov. cerkv. zborom pesmi, katere gledé na lepoto melodije in izpeljave, presegajo njegova druga dela. Pesmi so polne božičnega veselja in duha, spremljava solospjevov je fina in izborna, pri tem so pa pesmi lahke za pevce in orglje, zato jih vsem cerkv. zborom prav radi priporočamo. Prodaja jih »Kat. bukvarna« v Ljubljani in J. Kraje v Novem mestu, iztis po 40 kr.

Gospodarske stvari.

Tri važne reči pri kmetijstvu.

Spisal A. J. Božič.

Popotovajoč križem skozi našo slovensko domovino, prepričal sem se radostno o velikih napredkih, katere je storil naš kmet v teku kratkih let pri gospodarstvu. Neizmerne zasluge za ta napredek, si je v prvi vrsti pridobil naš vrli »Slov. Gospodar« in pa tudi družba

sv. Mohorja. Oba sta vrla razširjalca kmetijskih ved in zaslužita, da bi se v obče po celi Sloveniji v vsaki hiši in celo v vsaki borni koči nahajala in marljivo čitala. Toda kljubu lepemu napredku, našel sem še tudi kaj nedostatkov, in ako bi se odpravili le-ti po umnem kmetovanju, veliko bi pomagalo v občini blagor kmetijstva. Pričnimo toraj pri prvem važnem faktorju kmetijstva, to je zboljšanje travnikov ali senožetij! Za zboljšanje travnikov ali senožetij, stori se v obče malo ali celo nič po nekaterih krajih. Marsikateri kmetovalec ima dokaj lepih travnikov, kateri leže v najboljšem klimatičnem razpoložju, ali vendar pridela bore malo krme in še to je slaba roba. Slišal sem večkrat razne kmetovalce pritoževati se čez slabe travnike in njih donos. Ko se pa osobno zemljišča ogledajo, najde se najčesejši vzrok, da so si kmetovalci sami krivi slabega donosa svojih travnikov. Največ travnikov je premočvirnih, v katerih le samo ločje, preslica in pa smradljivi kiseli šar raste. Zvečinoma bi se večji del teh travnikov dal popraviti z jako malimi stroški, da bi se ondi lahko trikrat več in tečniše krme pridobilo. V prvi vrsti je treba le priskrbeti, kaj da je prav za prav vzrok močvirju, to je lega travnikov. Ako n. pr. travnik nima ravne površja in lege, da se po večjem dežju ne more voda primerno odtekat, da zaostaja, rastla bo po vseh takih krajih le smrdeča in malovredna krma. Kako lahko se temu v okom pride, ako bi se n. pr. tak travnik lepo izplaniral ali uravnal, ter bi se zamogli primerni grabni izkopati, da bi se priobilna voda odtakala. Stroški, v primeri z velikim dobičkom, bi bili le neznamni. Če pa izvira močvirje le iz tal, da je v obče cela okolica ali boljše rečeno, da so cele okolice tla močvirna, treba je že več premisleka in dela, da se to zlo vsaj deloma, ako popolnoma ni mogoče, izboljša. Z najmanjšimi stroški dalo bi se to zopet po grabnih izpeljati. Ako se namreč vspeoredoma izkopajo grabni, počez čez travnike, čem bolj močvirnata so tla, tem gosteji naj bodo grabni, da zamore vsa voda primerno hitro odteči. Vsi ti grabni naj se pa tako vravnajo, da se izteka po njih pritekla voda v eden največji graben, kateri je spet tako vravnan, da v njem voda ne zaostaja, marveč da se čem brže dalje odteka. Premožnim soseskam pa, katere imajo vse travnike v močvirju, priporočamo najtopleje drenažo, katera je že z večimi stroški spojena, toda njena korist je neprecenljiva.

Tudi dobrih travnikov ne sme skrben gospodar nikdar zapustiti. Zmerom mora skrbeti, da moč, katero so rastline iz zemlje po svojih koreninicah izpile, točno umetno zopet nadomestuje; to se doseže z gnojenjem in to dvovrstno, namreč z živalskim ali pa z umetnim gnojem. V prvem, kakor v drugem slučaju je najboljši gnoj ali kompost v jeseni na travnik zvoziti, ga lepo razgrniti; ko se v spomladí sneg tali, potegne vse rodovite dele voda v zemljo. Vrh tega naj se ona voda, katera iz polja priteka, napelja v jeseni na travnike, kar jim je tudi tečen gnoj. Jako dobro in koristno je tudi travnike dobro z brano prevleči, da se tako škodljivi mah, kateri razvoj trave zelo zadržuje, zatere in uniči. Ako pri čiščenju travnikov nastanejo po odstranjenju krtin in mravljincev gole pege, naj se iste s kakim travnim semenom obsejejo.*) Tudi gnojenje z gipsom ali mavcem se najtopleje priporoča in kmetu, kateri je dal denar za gips, travnik izdani denar bogato vrača in obrestuje. Posebno prilèže se gips in pa domači pepel za travnike, kjer škodljivi mah sili, kot tečen gnoj. Ako

*) Za suhe travnike prilèga najbolj: Briza media, Agrostis vulgaris, Lolium perenne itd. — Za mokre travnike pa: Phleum pratense, Hordeum secalinum, Lolium italicum itd. Semenje dobi se pri J. Poppoviču v Zagrebu, ali pa pri H. A. Frommeru v Budapešti.

bo se toraj vsak kmetovalec držal rečenih pravil, bo pridela veliko in tečne krme, da mu bo mogoče rediti prav veliko in lepe živine, kar je drugi važen faktor kmetijstva, na katerega hočemo sedaj preiti.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 17. decembra v Poličanah (za svinjne). Dne 19. decembra v Teharjah. Dne 22. decembra v Brežicah.

Dopisi.

Iz Žalca. (»Beseda«.) Dne 4. t. m. priredili so Žalski diletantje »Besedo«, ali zabavni večer v prid tukajšnji šolski mladini. Vspored bil je jako zanimiv, in je privabil obilo odličnega občinstva v ukusno dvorano gospoda Hausenbichler-ja, kjer je bil postavljen lepi oder. Ko se točno ob 7. uri dvigne zavesa, poklonil se je vrli tukajšnji mešani pevski zbor pod vodstvom kapelnika g. Goršek zbranemu občinstvu, katero je istega veselo pozdravilo. Pevski zbor zapel je pesmi: Poziv k petju, po zimi iz šole, pozdrav itd. Petje je bilo dovršeno, krasno. Poslušalci bili so vsi najprijetnejše iznenadejani nad toliko izurjenostjo vrlega mešanega zbora in so z burnim ploskanjem, odobravanjem in živio-klici izražali svojo splošno zadovoljnost in pohvalo ter zahtevali, da se je vsaka pesem ponavljala. Vsa čast gre vrlemu našemu pevskeemu zboru, kateri je prav mojstersko pokazal, kaj da zmore učenje in ljubezen do krasnega petja in prav ponosen sme biti na velikanskem uspehu, kojega so povzročile milo doneče pesmi, naj bode to v spodbujajo, da nam še večkrat priredijo tako blažene ure. — Po petji deklamoval je naš vrli učitelj g. Anton Petriček krasno Gregorčičevo pesem: »Naš čolnič otmimo«. Deklamacija bila je izvrstna. Že nastop, vedenje, čvrsti, gladki izrek gospoda deklamatorja je povzročil občeno pohvalo in njegov navdušeni, iz srca kipeči govor segal je tudi občinstvu do srca. Na splošno zahtevanje deklamoval je še »Domovini«. Mi moremo le čestitati vrlemu govorniku, ter ga vljudno prosimo, da nas skoraj zopet razveseli z enako besedo.

Iz Braslovč. (Odgovor.) Da dopisnik v štev. 48. »Slov. Gosp.« ne bo predolgo upil v puščavi, oglasi se mu koj »Bralno društvo«, saj ga je že drugokrat napadel in to po nedolžnem, prvič zaradi omike, a zdaj zaradi narodne zaspanosti. Toraj je čas, mislim, da se mu odgovori, da ne bo vedno v tisti rog trobil, ki društvo le osramotuje, ne pa povikšuje, ker ga sili, naj bi beračilo okrog. Tega pa društvu našemu pač ni treba, saj ima mnogo več udov, kakor jih je bilo od začetka in dobiva v meseci po 35 izvodov časnika. O tem se lahko vsak prepriča, ali pa dopisnik pogreša vahtarico? Nje do zdaj še nema društvo. Če prav hira, kakor piše dopisnik, naše društvo, vendar pa še zmore toliko, da mu pokloni v častni dar tablico in kamenček, da bo, kadar se skliče občini zbor, boljše računil, kakor do sedaj.*)

Načelnništvo.

Od Svetinj. (Smrtna kosa.) Dne 2. t. m. smo spremili tukaj k večnemu pokoju Marijo Simoničvo, bivšo veleposestnico v Ivankoveh, ki je umrla nagle smrti. Pokojnica je bila svakinja dveh gospodov duhovnikov, Josipa Simoniča, dekana v pokoji in letos umrlega Janka Aleksandra Simoniča. Rojena je bila l. 1821 ter je imela v srečnem zakonu s svojim pokojnim možem tróje otrok, od katerih je hči Anka umrla v najlepši dobi svoje mladosti. Starji sin Fran je dobri modro-

*) Naj to zadostuje! Une vrstice pa sodimo, da niso imele slabega namena. Ured.

lovja in skriptor v c. kr. vseučilišni knjižnici na Dunaji, a mlajši Josip, ki v Ivankovcih županuje, je priden narodnjak in vzoren gospodar. Pokojnica je bila marljiva, radodarna in pobožna žena. Akoprem je bolehala, hodila je vendar o palici v cerkev, a kdor je videl pot iz Ivankovec k Svetinjam, uveril se je, da ni kaj prijeten staremu človeku, vsaj po zimi ne. Ona bi naj bila vzgled slovenskim materam, ker je vredna, da se jej napišejo na grobni spominek vrstice:

Mati blaga, dobra, mila,
Bog Ti sladki pokoj daj;
Vredna večnega plačila,
Ki ga daje sveti raj.

B. F.

Iz Šalovec pri Središču. (Pobirki po volitvi.) Vže bode skoraj leto preteklo, kar smo imeli volitve v občinski zastop, ali stari župan še sedi vedno na občinskem prestolu po sili. In kako se je ta volitev vršila, naj vam, častiti bralci, tukaj nekoliko pojasnim. Zbralo se je nas volilcev, brez izjeme skoraj vsi v hišo župana, kjer še je imela volitev vršiti. Tukaj nam je imel najpoprej naš slavni župan dolgo pridigo, češ, da bi kmalu, ko bi mu kdo kaj oporekal, volitvo ovrigel; poslušali smo težko, vendar pa smo njegove otrobe dosti potrpežljivo prenesli. In zdaj se volitev prične; volili smo pa tako složno in pogumno, da smo razun dveh njegovih prikimavcev vse iz odbora izbacnili, on sam pa je popolnoma na cedilu ostal. Mož je nazadnje, ko je videl, da ne dobi zadostnega števila glasov, kakor rjoveč lev, bruhal iz sebe besede: jaz se ne dam voliti! Prav tako je bil, kakor besen in od same jeze bi ga lahko krč prijemal. Marsikdo bi morebiti sedaj mislil, da je srečna volitev tudi dober vspah imela. Nikakor ne! Naš mogočni župan namreč je nekaj vzrokov skupaj zvezal, ali nje je sam najbolj zakrivil ter se je podal s tem gradivom k nekemu znanemu gospodu v Središči. Ta mu je pritožbo skoval in jo na c. kr. okrajno glavarstvo v Ptuj postal. Zavoljo tega je bila volitev ovržena, in še le čez pet mesecev se je druga razpisala. — Kako pa se je pri tej volitvi vršilo, naznanim vam častiti bralci, prihodnjič. Za zdaj pa mi ostanite z Bogom!

Iz Gornje-Radgonskega okraja. (Volilni možje, pozor!) V štev. 47. pisal je »Slov. Gospodar«: Kdor ima zdrave oči, onemu ne bode težko odločiti se, katerim možem bode dal svoj glas: tistim, ki se držijo naših duhovnikov in zanesljivih posojilničnih korenjakov, ali onim, katere nam ponuja orehovi prerok. Veste, č. gosp. urednik, s čim pa ta »perok« zdaj svoje »vojake« vabi, straši in hujska proti »popom« in njihovim »tustastim« privržencem, o kojih misli, da imajo slamo v glavi, ne pa možganov? Med drugim njim pravi: jaz sem dozdam in bom tudi zanaprej tako napravil, da našemu »pecirku ne bo nót« onih 20.000 fl. za železnico plačevati, koje smo obečali. — Mi pa, hvala Bogu, nismo tako kratke pameti, in še prav dobro vémo, kako je Bračko cel dragi čas drl se in na ves glas kričal proti železnici; nazadnje pa je v okrajni seji kar na mah govoril za železnico in še povdarjal: če železnično društvo tudi ne bi htelo takraj Mure postaviti kolodvora, vse eno, tudi brez tega pogoja dovolimo teh 20.000, naj se le samo stavi, saj bo nam vsem na hasek. In to je obveljalo; le samo dva ali trije glasi bili so za to, da se ima pri Skrlecju postaviti pravi kolodvor, ne samo kaka lesena borna bajtica. Zdaj pa je prepozno. Leta in leta bar moralo bo se čakati na kolodvor. Da ga takraj Mure nimamo, komu gre hvala? Odgovor: tako zvanemu »orehovskemu strahu«.

Kaj pa mislite, poštovani volilci, kako je prišlo, da je Bračko s svojim kričanjem proti železnici tako mahoma bil vtihnjen in še celo za brezpogojno prizvo-

ljenje onih 20.000 gld. govoril? Odgovor: tak čudež napravila je neka »čunta«, o kojise je lani vže par besed črhnilo. O tistej krvavi čunti bode se še več povedalo, še vendar poprej, ko se Mura proti Gradcu nazaj obrne. Tudi to bodete zvedeli in sicer vže v kratkem, da vas Bračko od onih obečanih 20.000 še ni in tudi ne bode rešil, saj to on sam dobro vé, le samo za nos vas vodi, da bi ga zopet zvolili, potem pa bodē si »za budala« zopet kaj novega zmisllil. — Opozorili smo vas, poštovani volilni možje, na važnost nove volitve, in rekli vam, kar se nam je zdelo potrebno, da zamorete razsoditi belo od črnega. Vi naše besede vestno in resnobno prevdarite, potem pa storite ono, kar ste po lastnej pameti za dobro in sprevidno spoznali, samo tako, da vam ne bode trebalo svojega glasovanja obžalovati, morebiti vže v kratkem.

Iz Ptujja. (V spomin.) Vzet je (s tega sveta), da ne bi zlobnost zmešala mu pameti, prevara zapeljala duše. (Modr. 46, 5.) Te besede sv. pisma bile so mi na misli, ko smo včeraj pokapali Janeza Rakuša. Pokojnik je dovršil gimnazije šesto šolo. Dijasko življenje je polno nevarnostij veri in lepemu, krščanskemu življenju. Da ne govorim o nevarnostih zunaj šole, ali šola sama, osnovana na novodobnem racijonalistiškem principu, ni več, kakor je bila nekedaj, odgojiteljica vrlih mož, nego učiteljica nevere ali vsaj verske mlačnosti. Naj mi nihče ne ugovarja, da vendar ni »nevera« predmet ni srednjim ni visokim šolam: dosta je, da se vera ignorira, vera, najimenitnejša stran človeškega bitja, temelj pravih krščanskih, ne onih dozdevnih, puhlih modernih krepostij, vera, pogoj pravi sreči časnih in večnih posameznika in sploh človeštva. Res, da prihaja veroučitelj po dvakrat na teden, če ne prvo, vsaj zadnjo uro popoldne v šolo: ali kaj je to proti 7, 8 močém, ki v 24 in še večih urah na teden pozitivno vero zanemarjajo, če ji naravnost ne nasprotujeje? Tako se ni čuditi, da večina nadohudnih mladeničev po dovršeni osmi šoli gré brez vére v svet. Blagor njim, ki jih previdnost božja pripelje v bogoslovje, kjer se jim vera oživi in utrdi! Tedaj verska šola, verska šola in verska šola toliko časa, dokler nam jo ali država dá ali si jo bomo na svoje troške zidali! On pa, vzeti je — hvala Bogu — da ne bo zlobnost zmešala mu pameti, prevara zapeljala duše! Šel je s sveta z živo vero, katero mu je pobožna mati vcepila in skrbno gojila, katero mu je poslednji dve leti varovalo mariborsko semenišče; šel je, prejemsji še enkrat baš ob smrtni uri z ginljivo pobožnostjo sv. popotnico v večnost. In včeraj ločili smo se na groblji od njega z veselo nado, da ga bomo videli ob poslednji sodbi mej izvoljenimi na desnici.

Iz Jarenine. (Čuden prerok.) Zdaj, ko se približujejo volitve za občinski zastop, oblačijo se zopet vsi tukajšnji nemčurji v ovčja oblačila, izpod katerih jim že daleč molijo voléji kremplji, naj bi zamogli svojo nemčursko komando g. Fr. Baumgartnerja še na dalje ohraniti, se z njo bahati in strahovati vso občino. Jeden izmed gorečih pristašev gospoda župana je iz (nemških?) Hoč sem priženjeni posestnik, g. Fr. Vihar, kateri se je pred kakimi 30 leti šolal v 2-razredni Hoški ljudski šoli. Pozneje je služil, pri »pavskem kmetu« Vretzlu za konjarja in pri tem se je najbrž navdahnjen svoje nemške (!) modrosti. Ta mož je sedel doslej v jareninskem občinskem zastopu in je sedaj tudi ves po koncu, da hvali naredbe župana gosp. Baumgartnerja in ga zopet priporoča kot izglednega župana. Da pa boste videli, kakšni domoljubi so naši nemški možakarji, naj tu navedem misli in želje g. Viharja, katere so se rodile v njegovem preroškem duhu in jih je odkril dne 7. t. m. poročevalcu teh vrstic. Ta mož je že od nemštva jako pijan, ter pravi, da se bomo še le toliko časa Slovenci v

Avstriji zdržali in imeli tukaj pravico, dokler bodo...*) — oni (Prusi) bodo tedaj Slovence in Hrvate prognali iz sedanjih dežel in naselili tukaj svoje prusko-nemške ljudi in je nadalje tudi občna potreba, da bi se v Jarenini kmalu ustanovila šulvereinska šola, katera bi naj pot pripravljala omenjeni prekuciji, da tisti, kateri bodo dobro nemški podučeni, in navzeti prusko-nemškega duha, kakor Vihar, bodo še že lahko tukaj ostali, drugi pa ne. Slovenci, tedaj, ko pridejo volitve za občinski odbor, dajte le svoje glase možem, kateri so zvesti Slovenci in dobri kristjani, ker ti so zvesti državljeni, pripravljani vsak čas za svitlega cesarja dati blago in kri. Pa ne dajte se goljufati nemčurski sodrgi, katera duhovnike obrekuje, svoj materni jezik zaničuje in njim želje škilijo tje v prusko Nemčijo. Pokażite, da ste na slovenskih tléh lastni gospodarji! — č.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Najvažniše je iz Dunaji poročilo, da ni več ministra »nemske levice«, kajti grof Kuenburg je odstopil in privzeli so ga v državno sodišče: to je za-nj gotovo prijetniša služba. Nekaterim ljudém pač služi sreča! — Ker razprava o državnem proračunu ne gre naprej, prosi minister za drž. finance, naj se mu dovoli prve tri mesece 1893 pobirati davke po sedanjem načinu in je gotovo, da se mu dovoli, kakor hoče »nemska levica«, vsaj na dva meseca. Da se mu ne dovoli na tri mesece, tega je kriva »jezica« nemske levice, katero si hoče na vsak način vgasiti na vladi, ker še jej ona noče biti popolnem v služ i. — Državni zbor se sklene neki že 17. decembra ter začne svoje posvetovanje potem še le dne 20. januarija.

Štajarsko. Deželni glavar, grof Wurmbrandt ima neki največ upanja, da se pokliče za ministra »nemske levice«. Njej grof sicer ni povolji, ker hodi preveč svoja pota, toda grof Taaffe ga vzame more biti prav zavoljo tega, da ne izpolni njej po vsem njenih želja. — Za deželni zbor se pripravlja neki načrt postave, vsled, katere ima pri obč. uradu v Celji biti uradni jezik izključno nemški. Tako hoče modra glava v Celji, župan dr. Neckermann in ker je v zboru večina nemških napetnikov, obvelja mu brez dvoma, ako mu vlada tega ne zabrani.

Koroško. V Celovci dobijo mestni uradniki t. j. tisti, ki stojé v službi pri mestnem uradu, nove uniforme; le-te bodo neki malo, da ne pruske. Kolikor poznamo »mestne očete«, je čisto verjetno, da bodo take. Čudni domoljubi so vam torej nekateri Nemci! — V Šentlenartu si prirejajo slov. rodoljubi slov. posojilnico in jej želimo, naj iztrga tamošnje slov. kmete, čem prej, tem bolje iz nemških krempljev.

Kranjsko. V Ljubljani dobimo že vendar-le »Narodni dom« t. j. hišo, v kateri dobijo razna slov. društva svoje prostore. Zemljišče, na katerem se hiša postavi, ima mesto v svojih rokah in ni dvoma, da ga prepusti za primerno odškodnino društvu, ki nabira denar za »Narodni dom«. — V nekem listu se delijo slov. državni poslanci v boljše in take, ki jim tak pridevek ne dohaja. Nam se dozdeva taka delitev nedostojna, razžaljiva za gg. poslance, pa tudi za njih volilce in jej torej ugovarjamo z vso odločnostjo.

Primorsko. Kakor iz drugih krajev, tako se selijo tudi s Primorja ljudje v Ameriko. Mi jim sicer želimo, da najdejo ondi svojo srečo, toda bojimo se, da

bode ona redko komu mila, kajti odondot bi se nekateri radi vrnili, toda nimajo s čém.

Tržaško. Da so v Trstu zagrizeni Lahi, znajo naši bralci in njih zagrizenje sega sedaj že tako daleč, da ne pustijo več slov. imen po vaséh slov. okolice, ter jih prekrstijo kar v laška, ali pa jih vsaj pišejo po laškem pisu. Sreča, da so tamošnji Slovenci že precej zavedni ter si tega ne dajo kar tako, po volji laških zagrizencev natvesti.

Hrvaško. V dež. zboru v Zagrebu se razpravlja proračun za prihodnje leto, ali te razprave so prazne, kajti proračuna zbor ne more niti v najmanjši reči spremeniti, ako ogerska vlada ne privoli. Vsled tega bodo razprave tudi kmalu pri kraji in bilo bi sploh najbolje, da se vsprejme proračun brez vsake razprave.

Ogersko. Madjarom je jako neljubo, da ne mara niti svitli cesar niti njegova prevrščena soproga ostati več za dalje časa na tamošnjih graščinah cesarske rodbine. Madjari pa so doslej tudi ravnali tako, da so tako kazen zaslužili prav pošteno, saj je bilo, kakor da jim je Kossuth ljubši, kakor pa cesarska rodbina. — Ogerski škofje imajo te dni posvetovanja v Budimpešti, najbrž velja njih posvetovanje nameram, katere ima novo ministerstvo gledé na zakonske postave.

Vunanje države.

Rim. K drugim žalostim, ki jih sv. oče Leon XIII. trpijo, prihaja sedaj še nova: v Rimu namreč neko framasonsko društvo nabija po ogljih podobe in oklice, v katerih se očitno sramoti sv. vera, ali italijanska vlada se dela, kakor da ne vé za to sramotenje sv. vere in vendar se godi vsled tega veliko pohujšanje.

Italijansko. V senatu, gosposki hiši drž. zbora v Rimu je bila v ponedeljek viharna seja ter je senator Guarneri ostro govoril zoper vlado, ker je imenovala v senat može, ki take časti niso vredni. Minister Giolitti je zagovarjal vlado in kolikor se povzame iz poročila, še precej srečno.

Špansko. V Madridu je prišlo skoraj do ustaje, ker je župan neki zapleten v izneverjenje mestnega denarja. Mož je bil ljubljeneec vlade in vsled tega so se ljudje zagnali najbolj zoper vlado. Sedaj imajo novo ministerstvo in tako so se polegali viharji.

Francosko. Vsak dan se izvé o večjih republikanskih glavah, katerim se očita, da so podkupljivi in da radi prodajo svoj glas, ako jim kdo ponudi za-nj dovolj denarja. Celó več ministrov je v vrsti tacih »škarijotov.« — Ker manjka v državnih blagajnicah denarja, hoče vlada, da se colnina pri žganih pijačah vzviša in nje predlog je obveljal v drž. zboru, da-si ni bilo iz početka za to veliko upanja.

Belgijsko. V tej državi so tri stranke: konservativna, liberalna in naprednjaška. Zadnji ste hodili nekaj časa skupaj, sedaj so se pa možje sprli in nit ne drži več med tema strankama. Ni škode zavoljo tega državi menda nobene.

Angleško. Irsko vprašanje tiči in ne more naprej, da-si je lord Gladstone za neko ustavo, ki daje nekaj pravic ubogim Ircem. Najbolj je zoper tako ustavo lord Roseberry, minister za unanje zadeve in ima v državnem zboru veliko stranko za-sé. Zoper njega voljo tedaj irske ustave ne bode.

Nemško. Državni kancelar, grof Caprivi je v drž. zboru rekel, da ima vojaštvo povprek vse najboljše orožje ter so ljudje vsled tega lahko mirni, brez strahú. Nek Ahlwardt je izdal knjizico, v kateri pripoveda, da so puške iz neke judovske tovarne jako slabe in to je po nekod napravilo veliko nemira, Ahlwardt je dobil pa za svoje obrekovanje 5 mesecev zapora. — Osoda vojaške postave še je zmerom v rokah drž. zbora, ali grof

*) Ta želja ni, da se natisne.

Caprivi se obnaša, kakor da ima postavlo že gotovo v rokah.

Rusko. Pri ruskih častnikih so prišli pretepi v navado in je to jako nevarno za vojaštvo. Če vže pri častnikih ni več reda in strahu, kako pa ga bode potem pri prostih vojaki. — Da se sklene z nemško vlado kmalu trgovinska pogodba, na to ni upanja veliko, kajti Nemčija ne odjenja v ničem in vsled tega tudi ruska vlada njej ne dovoli pravice, kakor jih od nje terja.

Srbsko. Pašić, nekaj časa predsednik ministerstva, je sedaj v hudih škripcih, ker ga dolžijo, da je iskal pri ruski vladi pomoči zoper sedanjo liberalno vlado. On sicer taji, toda vlada trdi, da ima v rokah dokaze. Celó stranka Pašićeva se sramuje take prošnje, trkanja na tujih vratih.

Tursko. Dobili so pri Turkih novo železnico in sicer je gotova v svojem prvem delu proga Solon-Monastir; proga je 97 kilom. dolga. Turki ne vidijo radi železnice,

Grško. Državni zbor je izrekel vladi svoje zaupanje in je s tem pritrtil njej, da se naj zveza med grško in rumunsko vlado pretrga. Uzrok je »erbija«, o katrci smo vže poročali. Rumunska vlada jo drži v krempljih ter ne pusti ničesar za grško deželo. Kaj denar ne stori!

Za poduk in kratek čas.

Kakó se kinča božično drevesce?

Zapisal Alojzij Vakaj.

Ne bode dolgo in obhajali bomo zopet veseli božič; izlasti njezni otročiči pričakujejo težko enega prekrasnega večera sv. noči. Kaj, naj mislimo že naprej za sv. božični večer? Mnogo ljudi si tare glavo pri vprašanji, kakó bi lepotičili božično drevesce in kaj naj zraven kupijo, a ne pomislijo, na kakó priprosti način se vse lahko stori, ne da bi stalo Bog ve, koliko borov, ter takó znakičenim drevescem storijo ljubim slovenskim otročičem veliko radosti in bode le domače delo. Otroci se bodo čutili blažene in prenesečene pred božičnim drevescem, kjer bodo pihljali lepi raznobojni papirči, drobna jabolka in pozlačeni orehi, a pod njim bodo razloženi razni darovi.

Ker ima vsak na božjem svetu koga, ki mu želi vesel, srečen in blažen sv. božič ter mu kolikor toliko poklanja v trajen spominek, zato bi tudi jaz podal rad dragim slovenskim materam in poštenim dekletom za navod, kakó naj okitijo božično drevesce in prirerajo jaslice malemu Ježuščku, sebi in mladim v prijetni spomin, nekaj besedij. Proti sv. božičnemu dnevu so dolge noči, takrat lahko pri luči odrastli otroci mnogo lepega storijo, baš ravno za božično drevesce. V mestih vizložbah je mnogo božičnih rečij, ter se lahko izbere iz njih, kar je komu drago. Svetoval bi vsakemu, da si kupi polo, na kateri so slikarije: jaslice itd. Se vé, da se tiste podobe s številkami in se morajo pazno izrezljati, potem po številkah umetno sestaviti in skupaj prilepiti; s tem dobimo lepe jaslice, Ježuška, Marijo, Jožefa in tri modre kralje; nekaj pastirčkov, osleka in voleka. Tako napravljene jaslice položijo se v kotichek, kjer je sv. razpelo, katero se predeni, ako ni nad jaslicami prostora, na drug pripraven kraj. Na stojalo, kjer so jaslice, se okolo iz svila priredijo majhni svetilniki, a na-nje se nataknejo raznobojne drobne svečice.

Za jaslicami se lotimo božičnega drevesca. Za to se vseka lepa mecesnika, primerna vsaki hiši. Na drevesce se napravi za par novičev prav veliko lepotičja. Napravite iz raznobojnega papirja mrežice, zvezdice in

vence ter jih priredite po drevescu; a to pravilno, ne preveč, ne premalo. Na jedni veljici zadostuje nekaj zvezdic, jedna mrežica, 20 cm. je dosti dolga; na dno denite v mrežico drobni pozlačnem oreh! Zraven tega lepotičja smete obesiti na drevesce tudi nekaj drobnih jabelk; zato so posebno drobna jabelka v slovenskih gorica navadno imenovana »muškatarce« ter pripravna za okinčanje božičnega drevesca. Ako je hiša premožna, lahko si privošči veselje, da se napravijo iz svila majhni svetilniki po veljicah, a na nje raznobojne svečice, pa takó, da se kaj ne požgé, kadar se lučice prižgejo. Nadalje se naredijo lepe kronice, a ne preveč, tri zadostujejo za jedno hišo. Take kronice se lahko naredijo doma in prav ukusno. V jedno kronico se obesi sv. Duh, tudi iz domačega kroja. Kakó se vse to rezlja, ne morem opisovati; vsako slovensko deklé, ki nji bije srcé za kaj lepega in poštenega, zna že po tem navodu kaj okusnega narediti.

Ako bomo takó ravnali, da nakitimo božično drevesce in ovenčamo jaslice Ježuščkove, a pod drevesce položimo božične darove za ljube otročiče in drage prijatelje, ter preden se napotimo k polunočni sv. maši, užgemo mnogobrojne lučice: iznenadili bomo za gotovo vsacega opazovalca in mu privabili solze veselja.

Na tak način se lahko doma in brez velikih stroškov napravi lep kinč vsake hiše in se stori nježni mladini veselje, ki ga bodo pomnili celo življenje. Ako moj skromni spisek najde le nekaj slovenskih mater in deklet, ki bodo z veseljem prirejali o božiču jaslice, bode mi ljubo in nada, da se bodo ljubi otročički na celo primerni način veselili ljubega božiča.

Smešnica. Pameten konj. Neki kmet pride na spomlad v svoj hlev, da bi vpregel konja ter šel z njim na njivo. A kljuse je ležalo stegneno in je bilo mrtvo. Razjezi se nad tem kmet, rekoč: Seveda, tako je dobro konj biti, vso zimo lenariti (lenobo pasti) in dobro žreti, na spomlad, ko se delo pričinja, se pa stegniti!

Razne stvari.

(Volilcem v okr. zastop Gornje Radgone.) V ponedeljek, dne 19. in v sredo, dne 21. decembra se vršijo volitve v okr. zastop Gornje Radgone. Pri tej volitvi Vam je pokazati, da Vam ni treba varuhov in to taci, ki so v Vašem okraji le »goričarji« pa bi Vam bili radi še nadalje jerobi. Pokażite tedaj njim in slov. svetu, da ste Vi gospodarji na slov. tléh, ne pa tuji in ljudje, ki so njim za rep. Ne vajte se!

(Odhod.) Včeraj se je peljal nadvojvoda Franc Ferdinand skozi Maribor v Trst ter stopi ondi na ladijo »Cesarica Elizabet«, da nastopi potovanje okoli sveta. Do Trsta so ga spremili prevzvišeni stariši ter ces. namestnik v Pragi grof Thun-Hohenstein.

(C. kr. pošta.) V Zrečah pri Konjicah odpre se dne 16. decembra nova pošta ter ima zvezo s Konjicami.

(Staro srebro.) Da izgubi staro srebro z dnem 31. decembra 1892 vrednost denarja, je našim bralcem znano in smo o tem govorili na tanko v 41. številki. Kdor torej noče trpeti pri tem denarji škode, naj ga izmeni še do konca leta, najbolje pri c. kr. davkariji. Domači denar ima še sedaj pravo svojo ceno, za tuje pa n. pr. bavarski se že tudi sedaj ne dobi vsa cena, ampak za eno tretjino manj.

(Posojilništvo.) Zveza slov. posojilnic ima dnes zvečer v prostorih slov. čitalnice v Celji svoje občno zborovanje. Predsednik zvezi je g. M. Vošn ^{redno} jak.

(Zahvala.) Družba sv. Cirila in Metoda poslala je »kat. bralnemu in gospodarskemu društvu« v Rogatcu veliko število lepih knjig brezplačno. Zato se v imenu društvenikov pristržno zahvaljuje odbor.

(Bralno društvo) pri Sv. Juriji ob Taboru bo imelo dne 26. decembra 1892 ob 6. uri popoldne društvene sobi svoj redni letni občni zbor, h kateremu se p. n. člani uljudno vabijo. Dnevni red je: Zapisnik zadnjega občnega zbora. Poročilo tajnika in blagajnika. Volitev predsednika in odbora. Določitev časopisov in knjig za leto 1893. Slučajnosti. Po dnevnem redu prosta zabava. Gostje dobro došli. Odbor.

(Dopolnilna volitev) v okr. zastop na Ptuji se vrši v soboto, dne 17. decembra ob 9. uri dopoldne. Slov. volilci pa se naj zberò vže ob 8. uri v »Narodnem domu!«

(Dijaški kuhinji) v Mariboru sta darovala č. g. Jakob Caf, župnik pri Sv. Tomaži nad Veliko nedeljo, 3 in g. dr. Ivan Omulec, odvetnik v Ormoži, 5 gl.

(Slovesnost.) Mesto Celje je dne 7. decembra praznovalo 25letnico, odkar ima svoja lastna pravila ali kakor se tej stvari pravi, lastni statut. Cela slovesnost pa je bila malo vredna in je imela povzdigniti župana dr. Neckermanna za »viteza«, toda na Dunaji so ostali gluhi.

(»Matica Slovenska«) ima v soboto 17. dne decembra 1892 ob 5. uri popoldne v društveni hiši skupščino odbora. Na dnevnem redu je: Potrjenje zapisnika o XCII. odborovi seji. Naznanila predsedništva. Poročilo gospodarskega odseka (hišne zadeve, Knezova zapiščina itd.) Poročilo književnega odseka (društvene in založne knjige itd.) Poročilo tajnikovo. Posameznosti.

(»Sokol«.) Telovadno društvo »Sokol« v Celji ima v soboto, dne 17. decembra svoj občni zbor ob 8. uri zvečer, v prostorijah slov. čitalnice. Na dnevnem redu so važni predmeti društva in je torej pričakovati obilne vdeležitve.

(Nova železnica) iz Poličan v Konjice otvori se še le v ponedeljek, dne 19. t. m. Za vsprejem različnih gostov, ki se pripeljajo s prvim vlakom, delajo se ob vsej železnici velikanske priprave.

(Nemščino) tišči e. kr. dež. šolski svet v Gradci zmerom dalje v slov. ljudske šole. Učiti se ona naj začne v tretjem šolskem letu, v šestem pa se naj uči že v nemškem jeziku nemščina, zemljepisje in računstvo! Škoda truda, škoda časa, škoda nedolžne dece!

(Ponarejanje denarja.) V Šmariji pri Jelsah so e. kr. žendarji dne 29. novembra ujeli necega Miho Pečnika ter so našli pri njem več ponarejenih goldinarjev in tudi petdesetaka polovico. Mož je skušal ljudi na večih krajih, bi-li mu zmenili denar, toda ni imel sreče, da bi naletel norca, ki bi še veroval, da še ponarejanje denarja kaj nese.

(Samomor.) Dne 23. novembra se je ustrelil Jurij Podlesnik, posestnik v Samušanih župnije Sv. Lenart pri Vel. nedelji. Ženi je zapustil pismo, v kateri ji naznanja uzrok svojega zločina — zapravljenje premoženje.

(Nesreča.) Dne 4. decembra je vozil Fr. Hrstenšek, kočar v Dramljah, nastelj iz hoste, v tem pa se mu je voz prevrnil in mož je prišel pod-nj tako nesrečno, da so ga izvlekli mrtvega izpod voza.

(Berača smrt.) Dne 6. decembra so našli v Tinskem pri Šmariji pri necem posestniku glavo in dan pozneje pri njegovem sosedu človeško truplo brez glave v listnjaku. H koncu so izpoznali, da je berač T. O. prenočil v listnjaku in je ondi umrl, ne da bi vedel kdo za-nj. Psi so potem njegovo glavo zavlekli k sosedu, tudi v listnjak, truplo pa precej ogrizli.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jakob Merc, kaplan v Šentilji pri Turjaku, je dobil župnijo v Črešnjicah.

Loterijske številke.

Trst 10. decembra 1892: 39, 33, 27, 46, 6
Linc » » 36, 79, 33, 25, 37

Zavarovalno društvo „Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1. 21-26

priporoča se vsem katoličanom, kateri name-
ravajo složnost na gospodarstvenem polju.
Društvo oskrbljuje zavarovanje proti ognju,
nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim
in občinskim predstojnikom zavarovanje zvo-
nov proti razlomu in poklini. — Zastopniki
se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

Janez Bregar

klobučar v Mariboru
gosposke ulice št. 7,

priporoča č. g. duhovnikom in slavnemu ob-
činstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

klobukov najnovejše šege

po najnižji ceni, tudi slavno znane Ita-
klobuke, kakor fine Vilour- in lov-
ske klobuke iz raševine. Razno volneno in
tudi fino z usnjem obšito obutje.

Vsakovrstne poprave se točno izvršujejo.

S spoštovanjem

J. Bregar.

3-10

Potrebno za hišo in pisarno.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru

je ravno kar izšel in se dobi

Slovenski koledar 1893.

za na steno.
Cena 16 kr., po pošti 2 kr. več.

Tiskan v treh barvah!

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati **dobrote edino prave**
— ne na pol sožgane in polne slaja, ki v ustih ostane

Kneipp-ove sladne kave

naj kupuje le blago v **ruđečih** štirivoglatih zavitkih
bratov Ölz z varnostnimi markami: **podobo**
in **ponvico**.

Ako se jej primeša nekoliko

29-30

Ölz-ove kave,

katera je **najboljši** in **najizdatnejši** dostavek
h kavi, dobivaš po **ceni redno kavo**, katera
presega navadno bobovo kavo.

Bratje Ölz, Bregenz

od vlč. g. župnika Kneippa edino pooblaščenata tovarna
za sladno kavo na Avstrijsko-Ogerskem.

Oznanilo.

Vsi gospodje, kateri so po ranjkem g. K omelu plem. Sočebnanu, c. kr. majoru v pokoju, kot pisatelju vojaške knjige za razprodajo prejeli, se uljudno pozivajo, da kupnino, ali ne prodane knjige gospéj udovi **Ida N.** kot dediču v Gradec, Grazbachgasse 40 odposlati izvolé, drugače bodo neljubo sodnijsko tirjani.

Zahvala

vzajemno zavarovalni banki Slaviji v Pragi, katero izrekamo podpisani posestniki iz Pongercsev v okraji Ptujskem za hitro izplačilo odškodnine vsled požarne škode dne 13. novembra t. l. Dne 18. novembra t. l. bila je že škoda uradno cenjena; kmalu za tem pa po zastopniku gosp. Matiji Goričanu v našo polno zadovoljnost izplačana.

To narodno zavarovalnico priporočamo vsakomur.

V Pongercih, dne 1. decembra 1892.

Štefan Veranič, s. r., Jurij Horvat, s. r.
Filip Auguštin, s. r., Jurij Lah, s. r.
Videl župan: Janez Kušar.

S tužnim srcem naznanjamo, da je naša ljuba hčerka in sestra

Ljudmila

rojena dne 24. januarija 1878 po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, Bogu vdana, mirno zaspala.

Pogreb je danes, dne 15. t. m. dopoldne pri Št. Lovrenci ob kor. žel.

Lehen, dne 13. decembra 1892.

Jakob Škoflek, oče.
Jelica, sestra.
Alojzij, Milko, brata.

Oznanilo.

Na enorazrednici v Polji, okraj Kozje, se oddaja zidanja šole (preliminar 5000 gld.) še enkrat razpisuje.

Minuendna dražba se bo vršila v nedeljo 18. decembra t. l. ob 1. uri popoldne v šolskem poslopji, kjer sta tudi načrt in preudarek na ogled.

Krajni šolski svet Polje, 8. decembra 1892.

Načelnik: Martin Hostnik.

Najboljše

Molitvenike

v velikem številu po najnižji ceni priporoča

Andrej Platzer,

poprej **Ed. Fertinc,**

prodajalnica papirnatih, pisalnih in šolskih rečij

MARIBOR ob Dr.

štev. 3 Gosposke ulice štev. 3

Šmarnice se lepo vežejo na zahtevanje po 25, 35, 45, 50 in 85 kr.

Tudi vsi drugi molitveniki po ceni in močno. 1—3

„Čvetero Božičnih pesem“

za solospve meš. zb. in spremljanjem orgelj, zložil **Ig. Hladnik** op. 18., prodaja „Katol. bukvarna“ v Ljubljani in J. Kraje v Novem mestu. Cena 40 kr. 3-3

Išče se kakšenkoli rokodelce s prostim stanovanjem. Več uredništvo. 2-2

Orgljar in mežnar,

oženjen, 36 let star, išče službo. Nastopil bi službo 1. prosinca 1893. 2-2

Prostovoljna dražba.

Na prošnjo dedičev po gospodu **Andreju Tschernitschek** in gospé **Helene Tschernitschek** vrši se dne **16. decembra 1892 predpoldan od 11.—12. ure pri c. kr. sodniji v Mariboru** desn. dr. br. prostovoljna dražba zemljišč vložne štev. 226 in 234 kat. občine Sv. Magdalene.

Le-ti hišni posestvi hiš.-štev. 59 in 61 v Tržaški ulici izklicujeta se za 14.463 gld. 80 kr., oziroma 7000 gld. ter se pod to vrednostjo ne oddate.

Na dalje se vrši na prošnjo istih oseb dne **23. decembra 1892 predpoldan od 11.—12. ure pri c. kr. sodniji Maribor**, lev. dr. br. prostovoljna dražba zemljišča vložne štev. 777 štajarske dež. table (poprej Serschtitz-ev hram hšt. 18, Augasse in št. 41 Mühlgasse) v Mariboru. Le-to hišno posestvo se izklicuje za cenilno vrednost 9350 gld. ter se pod to ceno ne odda.

K tem prostovoljnimi dražbam vabijo se kupei z opombo, da se morejo dražbeni pogoji in cenilni zapisniki pri c. kr. sodnijah Maribor lev. in desn. dravskega brega ali pri c. kr. notarju dru. Francu Radey uvideti. 3-3

IZJAVA.

Že mesec sem se v listu „Deutsches Volksblatt“ močno napada zavarovalno društvo in zavarovalnica za življenje „Oesterreichischer Phönix“. Povzročila je te napade interpelacija gg.: dr. Gessmann, dr. Luegger, mehanikarja Schneider in drugov. Akoravno ste društvi povzročiteljem napadov direktno in indirektno priliko dali, prepričati se, da so njihovi napadi zelo neosnovani, niso se dane jim prilike posluževali in nadaljujejo te napade proti nam.

Ce tudi se nam ni bati, da bi bili v stanu napadi te vrste vznemirjati naše p. n. zavarovance, zdi se nam potrebno izjaviti slovesno:

Na Dunaji, dne 5. decembra 1892.

Da so vsi napadi in sumničenja na imenovani društvi in njih voditelje popolnoma neosnovani, neresnični in zaviti;

da je vse, kar se je poslovnega ukrenilo pod sedanjim vodstvom teh društev, po temeljitej oceni odobril preje skupni upravljalni svet;

da je poslovno vodstvo obeh ravnateljev, gospodov: dr. Klanga in Denisa Sienkiewiczza popolnem korektno in brezpogojno hvalevredno in da živata imenovana gospoda neomejeno zaupanje upravljalnega sveta, kateri smatra za svojo dolžnost, v oigled nezasluženim napadom na imenovana ravnatelja, to neomejeno zaupanje javno izreči.

Upravljalni svet:

Hugo knez in stari grof Salm-Reifferscheidt,

Kalikt knez Poninski,

Ernest baron Herring,

Dr. Karol Biel,

Marij grof Bombelles,

Fran baron Klein pl. Weisenberg,

Alfred Freund,

Kristijan Heim,

Ivan baron Liebig,

Dr. Alojzij Millanich,

Geza grof Teleki,

Victor Schreyer,

Alfred vitez Barry,

Gustav Hodek,

Henrik Ehrmann,

Albert Gigot.

NAZNANILO.

Tvrdka Franc Kathreinerjevi nasledniki v Stadlovi-Dunaju in Monakovem

izdeljuje **sladno kavo**, ki ima takšen okus, kakor **navadna kava** in jo prodaja z mojo podobo in podpisom.

To se zgodi z mojim dovoljenjem, ker sem se prepričal, da v tej kavi se ne znajdejo škodljive tvarine, katere so v navadni kavi po imenu „Coffein“. — Pa **Kathreiner-jeva sladna kava** ima to prednost, da tudi tisti, ki sladnega okusa ne ljubi, se navadni kavi lahko odpove in namesto nje **zdravejo in redilno** pijačo dobi; razun tega pa se koristi s tem tudi gospodarstvu.

Wörishofen, dne 1. marcija 1892.

Seb. Kneipp, m. p.,
katol. župnik.

9—9